

USNESENÍ

Nejvyšší soud rozhodl v neveřejném zasedání konaném dne 28. 11. 2018 o dovolání obviněného M [redacted] K [redacted] nar. [redacted], bytem Z [redacted], K [redacted], proti usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 8. 8. 2018, sp. zn. 12 To 192/2018, v trestní věci vedené u Okresního soudu v Nymburce pod sp. zn. 2 T 15/2018, t a k t o :

Podle § 265i odst. 1 písm. e) tr. ř. se dovolání obviněného **odmítá**.

Odůvodnění:

Rozsudkem Okresního soudu v Nymburce ze dne 28. 3. 2018, sp. zn. 2 T 15/2018, byl obviněný M [redacted] K [redacted] uznán vinným ze spáchání zločinu těžkého ublížení na zdraví podle § 145 odst. 1 tr. zákoníku a přečinu výtržnictví podle § 358 odst. 1 tr. zákoníku, kterých se podle skutkové věty výroku o vině uvedeného rozsudku dopustil tím, že (včetně pravopisných chyb a překlepů)

„v Poděbradech, okres Nymburk, dne 01. 01. 2017, kolem 02:00 hodin, v prostoru klubu T [redacted] na J [redacted] čp. [redacted] z přesně nezjištěného důvodu napadl poškozeného D [redacted] K [redacted] nar. [redacted], tím způsobem, že jej nejprve udeřil čelem do hlavy, do oblasti kořene nosu, po čemž poškozený upadl na zem, kde si snažil před dalším fyzickým napadením krýt rukama obličej, načež poškozeného zvedl a odhodil na přilehlou zeď a v době, kdy poškozený poté zůstal ležet na zádech na zemi poškozeného udeřil pěstí do obličeje a následně jej kopl do levého boku do oblasti spodních žeber, přičemž v důsledku přetrvávajících zdravotních obtíží po napadení poškozený D [redacted] K [redacted] dne 10. 1. 2017 vyhledal lékařské ošetření, kdy byl vozidlem Zdravotní záchranné služby Středočeského kraje převezen do Oblastní nemocnice Kolín, kde u něj byla zjištěna dvoudobá trhlina sleziny s krvácením pod pouzdro sleziny a prasknutím slezinného pouzdra a prudkým krvácením do dutiny břišní a podrobil se operačnímu zákroku, při kterém mu byla odstraněna roztržená slezina a zastaveno krvácení a pro uvedené zranění byl bezprostředně ohrožen na životě závažným krvácením do dutiny břišní a dále byl omezen v obvyklém způsobu života hospitalizací od 10. 1. 2017 do 18. 1. 2017, během které mu byly doplňovány krevní ztráty a nutností dodržovat klidový režim s vyloučením fyzické zátěže, kdy do budoucna může být ohrožen závažnými infekčními komplikacemi“.

Za uvedené jednání byl obviněný M [redacted] K [redacted] odsouzen podle § 145 odst. 1 a § 43 odst. 1 tr. zákoníku k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání 4 let. Podle § 56 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku byl pro výkon trestu zařazen do věznice s ostrahou.

Podle § 228 odst. 1 tr. ř. byla obviněnému uložena povinnost nahradit poškozené Všeobecné zdravotní pojišťovně ČR částku ve výši 128 568 Kč.

Proti rozsudku Okresního soudu v Nymburce ze dne 28. 3. 2018, sp. zn. 2 T 15/2018, podal obviněný M. K. odvolání, o kterém rozhodl Krajský soud v Praze usnesením ze dne 8. 8. 2018, sp. zn. 12 To 192/2018, tak, že je jako nedůvodné podle § 256 tr. ř. zamítl.

Proti usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 8. 8. 2018, sp. zn. 12 To 192/2018, podal následně obviněný M. K. prostřednictvím svého obhájce dovolání opírající se o důvod dovolání podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. Obviněný v dovolání namítl, že napadené rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení skutku, když z provedeného dokazování jednoznačně vyplývají jiné závěry nežli ty, které učinil jak soud prvního stupně tak soud odvolací. V této souvislosti obviněný poukázal na (dle jeho názoru) zcela zásadní nesoulad mezi skutkovými zjištěními soudů a provedenými, resp. neprovedenými důkazy. Obviněný opakovaně poukazuje na zásadní nesrovnalosti ve výpovědi poškozeného D. K. a svědků A. H., T. S. a F. M. a v rámci dovolání porovnává svědecké výpovědi shora uvedených svědků učiněné v rámci hlavního líčení. O těchto nesrovnalostech však ani jeden ze soudů v odůvodnění napadených rozhodnutí nehovoří a nikterak se s nimi nevypořádává. S ohledem na shora uvedené má obviněný za to, že napadená rozhodnutí nespĺňují základní požadavky na jejich odůvodnění dle ust. § 125 odst. 1 tr. ř. Jako zákonná tak obě napadená rozhodnutí nemohou obstát. Dále dovolatel cituje rozhodnutí Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 224/04. Rovněž uvedl, že soud prvního stupně se v napadeném rozsudku nikterak nevypořádal se svědeckými výpověďmi svědků M. M. H. či S. D. Z napadeného rozsudku lze usoudit, že soud prvního stupně tyto zřejmě považuje za nevěrohodné, nicméně nikterak blíže nevysvětluje proč. Obviněný v této souvislosti poukázal na rozhodnutí Ústavního soudu ČR ze dne 4. 10. 2001, sp. zn. III. ÚS 617/2000. Vzhledem ke shora popsáným a zcela důvodným pochybnostem měl obviněný za to, že do věci by mohla vnést světlo rekonstrukce celé události dle ust. § 104d tr. ř., kterou odvolací soud odmítl jako zbytečnou, jelikož provedené důkazy dle jeho názoru tvoří logický a ucelený řetězec umožňující zcela nezpochybnitelný závěr o tom, že vznik objektivně zjištěných poranění poškozeného je v příčinné souvislosti s násilným jednáním obviněného. Proto se obviněný domnívá, že došlo ke zkrácení jeho práva na obhajobu a tím i porušení práva na spravedlivý proces.

Dále se obviněný vyjadřuje k závěrům znaleckého posudku z oboru zdravotnictví, odvětví soudní lékařství, přičemž má za to, že závěry znaleckého posudku přímo nevylučují jako možný způsob zranění poškozeného pádem ze schodů. Jak soudní znalec MUDr. Hladík tak i MUDr. B. uvádějí, že jako možný způsob zranění poškozeného lze uvádět i pád z výšky. MUDr. Hladík v doplnění ke znaleckému posudku sice uvádí, že pádem ze schodů by došlo i k dalším poraněním, nicméně nikde v lékařské dokumentaci nelze dohledat, že by se lékaři jinými poraněními zabývali. Zde je na místě připomenout, že sám poškozený při příjmu v Nemocnici v Kolíně uvedl jako důvod vzniku poranění pád z kola, když ošetřující lékař MUDr. V. Č. odsouhlasil jako možný způsob zranění poškozeného (blíže viz lékařská zpráva). S ohledem na výše uvedené navrhol odsouzený jednak svědeckou výpověď MUDr. V. Č., lékaře Nemocnice v Kolíně. Dále v této souvislosti navrhol vypracování revizního znaleckého posudku z oboru zdravotnictví, odvětví soudní lékařství, aby se tento vyjádřil k závěrům soudního znalce MUDr. Hladíka a k možnostem vzniku poranění poškozeného. Odvolací soud nicméně stejně jako v případě navrhované rekonstrukce dle ust. § 104d tr. ř., tyto důkazy odmítl. I v tomto ohledu tedy obviněný pochybuje o zákonnosti celého trestního řízení stejně jako o zákonnosti napadených rozhodnutí. Současně se obviněný vyjádřil k uloženému trestu, který považuje za nepřiměřeně přísný.

Dále poukázal na skutečnost, že jednání poškozeného, jak bylo popsáno svědky P ■■■■■ M ■■■■■ M ■■■■■ H ■■■■■ a S ■■■■■ D ■■■■■ lze zcela jistě označit za zavrženíhodné. Jedná se o jednání, které je obecně možno považovat za chování v příkrém rozporu s morálkou a neúctě poškozeného k ostatním osobám a společnosti. Proto se domnívá, že jeho jednání mělo být posouzeno jako trestný čin ublížení na zdraví z omluvitelné pohnutky podle § 146a odst. 3 tr. zákoníku.

Z uvedených důvodů obviněný závěrem svého mimořádného opravného prostředku navrhl, aby Nejvyšší soud obě napadená rozhodnutí zrušil a věc vrátil státnímu zástupci k došetření.

Státní zástupkyně Nejvyššího státního zastupitelství využila svého práva a k dovolání obviněného se vyjádřila. Ve svém vyjádření stručně shrnula dosavadní průběh trestního řízení a dále uvedla, že námitky vyjádřené v dovolání uplatnil obviněný i v rámci své obhajoby prakticky od samého počátku trestního řízení a vtělil je rovněž do svého řádného opravného prostředku, takže se jimi zabývaly jak soud nalézací, tak soud odvolací. Je možno plně souhlasit s názorem druhoinstančního soudu, že jednání obviněného bylo především prokázáno výpovědí svědků A ■■■■■ H ■■■■■ a T ■■■■■ S ■■■■■ ale především poškozeného D ■■■■■ K ■■■■■ s tím, že tyto výpovědi korespondují se závěry znaleckého posudku z oboru zdravotnictví, odvětví soudního lékařství, který vyloučil jiný způsob vzniku poranění, než kopem, tedy napadením ze strany druhé osoby. Proto správně prvoinstanční soud kvalifikoval jednání obviněného jako zločin těžkého ublížení na zdraví podle § 145 odst. 1 tr. zákoníku a rovněž jako přečin výtržnictví podle § 358 odst. 1 tr. zákoníku, když z hlediska zavinění je pak nutno považovat za irelevantní poukaz obviněného na absenci subjektivní stránky, naopak pokud sám obviněný uvedl, že si pro poškozeného došel, je pak evidentní, že jeho jednání nebylo v afektu zmatené či bezprostředně vyprovokované, a že obviněný jednal v přímém úmyslu. V této souvislosti rovněž nelze akceptovat ani úvahy obviněného o spoluzavinění poškozeného, navíc ani nevhodné či vulgární chování poškozeného jej neopravňovalo k užití fyzické síly, zvláště pak pokud byl vůči poškozenému v extrémní převaze, neboť je dle svého tvrzení zápasníkem ■■■■■ a mistrem republiky z roku 2015, je aktivně činný jako osobní trenér v oboru bojové sporty a fitness. V takovém případě nepřichází v úvahu ani obviněným namítaná právní kvalifikace jeho jednání jako ublížení na zdraví z omluvitelné pohnutky podle § 146a odst. 3 tr. zákoníku.

Závěrem svého vyjádření proto státní zástupkyně Nejvyššího státního zastupitelství navrhla, aby Nejvyšší soud dovolání obviněného odmítl podle § 265i odst. 1 písm. e) tr. ř. jako zjevně neopodstatněné a aby tak učinil za podmínek § 265r odst. 1 písm. a) tr. ř. v neveřejném zasedání.

Nejvyšší soud jako soud dovolací (§ 265c tr. ř.) shledal, že dovolání obviněného je přípustné [§ 265a odst. 1, 2 písm. h) tr. ř.], bylo podáno osobou oprávněnou prostřednictvím obhájce, tedy podle § 265d odst. 1 písm. b) tr. ř. a v souladu s § 265d odst. 2 tr. ř., přičemž lhůta k podání dovolání byla ve smyslu § 265e tr. ř. zachována.

Protože dovolání lze podat jen z důvodů uvedených v § 265b tr. ř., bylo dále nutno posoudit, zda námitky vznesené obviněným naplňují jím uplatněný zákonem stanovený dovolací důvod, jehož existence je současně nezbytnou podmínkou provedení přezkumu napadeného rozhodnutí dovolacím soudem podle § 265i odst. 3 tr. ř.

Ve smyslu ustanovení § 265b odst. 1 tr. ř. je dovolání mimořádným opravným prostředkem určeným k nápravě výslovně uvedených procesních a hmotněprávních vad, ale nikoli k revizi skutkových zjištění učiněných soudy prvního a druhého stupně ani k přezkoumávání jimi provedeného dokazování. Těžiště dokazování je totiž v řízení před soudem prvního stupně a jeho skutkové závěry může doplňovat, popřípadě korigovat jen soud druhého stupně v řízení o řádném opravném prostředku (§ 259 odst. 3, § 263 odst. 6, 7 tr. ř.). Tím je naplněno základní právo obviněného dosáhnout přezkoumání věci ve dvoustupňovém řízení ve smyslu čl. 13 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“) a čl. 2 odst. 1 Protokolu č. 7 k Úmluvě. Dovolací soud není obecnou třetí instancí zaměřenou na přezkoumání všech rozhodnutí soudů druhého stupně a samotnou správnost a úplnost skutkových zjištění nemůže posuzovat už jen z toho důvodu, že není oprávněn bez dalšího přehodnocovat provedené důkazy, aniž by je mohl podle zásad ústnosti a bezprostřednosti v řízení o dovolání sám provádět (srov. omezený rozsah dokazování v dovolacím řízení podle § 265r odst. 7 tr. ř.). Pokud by zákonodárce zamýšlel povolát Nejvyšší soud jako třetí stupeň plného přezkumu, nepředepisoval by katalog dovolacích důvodů. Už samo chápání dovolání jako mimořádného opravného prostředku ospravedlňuje restriktivní pojetí dovolacích důvodů Nejvyšším soudem (viz usnesení Ústavního soudu ze dne 27. 5. 2004, sp. zn. IV. ÚS 73/03). Nejvyšší soud je vázán uplatněnými dovolacími důvody a jejich odůvodněním (§ 265f odst. 1 tr. ř.) a není povolán k revizi napadeného rozsudku z vlastní iniciativy. Právně fundovanou argumentaci má přitom zajistit povinné zastoupení odsouzeného obhájcem – advokátem (§ 265d odst. 2 tr. ř.).

Obviněný ve svém dovolání uplatnil dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř., podle kterého lze dovolání podat, jestliže rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení skutku nebo jiném nesprávném hmotněprávním posouzení. V mezích tohoto dovolacího důvodu je pak možno namítat, že skutek zjištěný soudem byl nesprávně právně kvalifikován jako trestný čin, třebaže nejde o trestný čin nebo sice jde o trestný čin, ale jeho právní kvalifikace neodpovídá tomu, jak byl skutek ve skutkové větě výroku o vině popsán. Z těchto skutečností pak vyplývá, že Nejvyšší soud se nemůže odchýlit od skutkového zjištění, které bylo provedeno v předcházejících řízeních, a protože není oprávněn v rámci dovolacího řízení jakýmkoliv způsobem nahrazovat činnost nalézacího soudu, je takto zjištěným skutkovým stavem vázán (srov. rozhodnutí Ústavního soudu II. ÚS 760/02, IV. ÚS 449/03). Povahu právně relevantních námitek nemohou tedy mít námitky, které směřují do oblasti skutkového zjištění, hodnocení důkazů či takové námitky, kterými dovolatel vytýká soudu neúplnost provedeného dokazování. Ke shora uvedenému je dále vhodné uvést, že závěr obsažený ve výroku o vině je výsledkem určitého procesu. Tento proces primárně spadá do pravomoci nalézacího soudu a v jeho průběhu soudy musí nejprve zákonným způsobem provést důkazy, tyto pak hodnotit podle svého vnitřního přesvědčení založeného na pečlivém uvážení všech okolností případu jednotlivě i v jejich souhrnu a výsledkem této činnosti je zjištění skutkového stavu věci. Nejvyššímu soudu tedy v rámci dovolacího řízení nepřísluší hodnotit správnost a úplnost zjištěného skutkového stavu věci podle § 2 odst. 5 tr. ř. ani přezkoumávání úplnosti provedeného dokazování či se zabývat otázkou hodnocení důkazů ve smyslu § 2 odst. 6 tr. ř. Námitky týkající se skutkového zjištění, tj. hodnocení důkazů, neúplnosti dokazování apod. nemají povahu právně relevantních námitek.

Nejvyšší soud po prostudování předloženého spisového materiálu shledal, že většina námitek uváděných obviněným v dovolání byla již uplatňována v předchozích stadiích trestního řízení i v odvolání, a jak soud prvního stupně, tak i odvolací soud se s nimi

přesvědčivě vypořádaly v odůvodnění svých rozhodnutí. Judikatura vychází z toho, že jestliže obviněný v dovolání opakuje v podstatě jen námitky uplatněné již v řízení před soudem prvního stupně a v odvolacím řízení, se kterými se soudy obou stupňů dostatečně a správně vypořádaly, jde zpravidla o dovolání zjevně neopodstatněné ve smyslu § 265i odst. 1 písm. e) tr. ř. (viz rozhodnutí publikované v Souboru rozhodnutí Nejvyššího soudu, C. H. BECK, svazek 17/2002, č. 408). K tomuto závěru dospěl Nejvyšší soud i v případě obviněného M■■■■ K■■■■.

Nejvyšší soud zjistil, že obviněný M■■■■ K■■■■ sice podal dovolání z důvodu podle ustanovení § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř., v části dovolání však ve skutečnosti nenamítá nesprávnost právního posouzení skutku, ale pouze napadá soudy učiněná skutková zjištění. Námitky obviněného, v jejichž rámci namítal nesprávné hodnocení důkazů (konkrétně svědeckých výpovědí svědků A■■■■ H■■■■, T■■■■ S■■■■, F■■■■ M■■■■, M■■■■ H■■■■ P■■■■ M■■■■ a S■■■■ D■■■■, výpovědi poškozeného D■■■■ K■■■■ a znaleckého posudku z oboru zdravotnictví, odvětví soudního lékařství znalce MUDr. Jiřího Hladíka) a vytýkal nedostatečně zjištěný skutkový stav věci, je nutno považovat za námitky skutkového charakteru týkající se úplnosti a hodnocení provedeného dokazování. Obviněný založil dovolání v této části na polemice se správností skutkových zjištění, která soudy učinily v jeho věci, a v souladu se svou obhajobou prezentovanou v hlavním líčení i v podaném odvolání nadále předkládal svou verzi skutkového stavu založenou na tvrzení, že se jednání tak, jak je uvedeno ve skutkové větě rozsudku soudu prvního stupně, nedopustil. V tomto ohledu překročily námitky obviněného meze dovolacího důvodu podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř., neboť nesměřovaly proti právnímu posouzení skutku zjištěného soudem, a staly se polemikou se skutkovými zjištěními soudu.

Nejvyšší soud zásadně nezasahuje do skutkových zjištění soudů prvního a druhého stupně. Učinit tak může jen zcela výjimečně, pokud to odůvodňuje extrémní rozpor mezi skutkovými zjištěními soudů a provedenými důkazy. V takovém případě je zásah Nejvyššího soudu namísto proto, aby byl dán průchod ústavně garantovanému právu na spravedlivý proces. Extrémní rozpor mezi skutkovými zjištěními a provedenými důkazy je dán zejména tehdy, když skutková zjištění soudů nemají obsahovou spojitost s důkazy, když skutková zjištění soudů nevyplývají z důkazů při žádném z logicky přijatelných způsobů jejich hodnocení, když skutková zjištění soudů jsou opakem toho, co je obsahem důkazů, na jejichž podkladě byla tato zjištění učiněna, apod.

Mezi skutkovými zjištěními Okresního soudu v Nymburce, z nichž v napadeném usnesení vycházel také Krajský soud v Praze, na straně jedné a provedenými důkazy na straně druhé rozhodně není žádný extrémní rozpor. Skutková zjištění, která se stala podkladem výroku o vině obviněného zločinem těžkého ublížení na zdraví podle § 145 odst. 1 tr. zákoníku, mají odpovídající obsahovou oporu ve svědecké výpovědi poškozeného D■■■■ K■■■■, který uvedl, že jej fyzicky napadl obviněný, jeho výpověď potvrdili i svědci, kteří byli přítomni v kritickou dobu na místě samém, tj. A■■■■ H■■■■ a T■■■■ S■■■■. Ani obviněný M■■■■ K■■■■ fyzické napadení poškozeného zcela nepopíral, avšak v rámci své obhajoby prezentoval verzi, podle které si poškozený mohl způsobit zranění pádem ze schodů a obhajoba byla založena na tvrzení obviněného, že poškozenému dal pouze tzv. „hlavičku“ do obličeje a že poškozený pod vlivem alkoholu narazil do zdi a posléze spadl ze schodů, což potvrdil i svědek P■■■■ M■■■■. Verze obviněného se tak rozcházela se svědeckou výpovědí poškozeného. Soudy zaznamenaly v daném případě protichůdnost výpovědí svědků

v závislosti na tom, jaký vztah měl ten který svědek k tomu či onomu účastníku incidentu. Rozpory ve výpovědích svědků soudy překlenuly logicky přijatelnými úvahami, jež vyústily v postup, při kterém soudy založily skutková zjištění na výpovědích svědků, které byly podpořeny dalšími důkazy, především znaleckým posudkem z oboru zdravotnictví, odvětví soudního lékařství a výpovědí znalce MUDr. Jiřího Hladíka v hlavním líčení dne 28. 3. 2018.

Znalecký posudek z oboru zdravotnictví, odvětví soudního lékařství, který vypracoval MUDr. Jiří Hladík, vyzněl v závěr, že poranění, které poškozený utrpěl, vzniklo působením tupého násilí o malé ploše a značné intenzitě do oblastí levé podžeberní krajiny, a je z hlediska mechanismu svého vzniku dobře vysvětlitelné razantním kopem do levého boku poškozeného. S výše uvedeným znaleckým posudkem není v rozporu ani zpráva – lékařský nález poranění D. K. – zpracovaná prof. MUDr. B. CSc. z 2. lékařské fakulty Ústavu soudního lékařství Univerzity Karlovy v Praze, ve které je výslovně uvedeno, že „výše uvedené objektivní lékařské nálezy připouštějí, že k poranění mohlo dojít kopnutím do levé strany do podžeberní oblasti. Zevně na těle nebylo posléze patrné poranění kůže, které by se mohlo projevit podkožním krevním výronem či oděrkem. ... Nelze ale vyloučit absenci zevně patrných známek, pokud byl napadený oblečen a při účinku měkké části obuvi, která by přímo dopadla na trup. Pád jako příčina poranění sleziny je uváděn jako další možný mechanismus. Nejedná se ale o pouhý pád na rovině, ale pád z výšky. ... Při pádu jedince dochází při nárazu obvykle k úrazovým změnám zejména na hlavě, případně končetinách. ...“

Není úkolem Nejvyššího soudu jako soudu dovolacího, aby jednotlivé důkazy znovu podrobně reprodukoval, aby je zevrubně rozebíral, porovnával, přehodnocoval a vyvozoval z nich vlastní skutkové závěry. Podstatné je, že soudy prvního a druhého stupně hodnotily důkazy ve shodě s jejich obsahem, že se nedopustily žádné deformace důkazů, že ani jinak nevybočily z rámce volného hodnocení důkazů podle § 2 odst. 6 tr. ř. a že své hodnotící úvahy jasně, srozumitelně a logicky přijatelně vysvětlily. Vztah mezi skutkovými zjištěními soudů a provedenými důkazy se vyznačuje obsahovou adekvátností, která svědčí o tom, že ústavně zaručené základní právo obviněného na spravedlivé řízení nebylo porušeno.

V tomto kontextu, když útok obviněného tzv. hlavičkou a následným úderem a kopem byl bez důvodných pochybností prokázán poškozeným a výše uvedenými dvěma svědky s podporou znaleckého posudku MUDr. Jiřího Hladíka a jeho výpovědi v hlavním líčení, se návrh obviněného na provedení rekonstrukce jeví jako nadbytečný. Soudy tudíž nijak neporušily základní právo obviněného na spravedlivý proces tím, že tomuto návrhu nevyhověly. Nejvyšší soud se neztotožnil s tím, že by došlo k opomenutí nějakých podstatných důkazů. Soudy nevyhověly některým návrhům obviněného na doplnění dokazování, takový postup však odvolací soud konkrétně a logicky odůvodnil (str. 4 usnesení). Aplikoval tak zásadu trestního řízení, že soud není povinen vyhovět všem návrhům obhajoby na provedení důkazů, jestliže: 1. tvrzená skutečnost, k jejímuž ověření nebo vyvrácení je navrhován důkaz, nemá relevantní souvislost s předmětem řízení, 2. důkaz není s to ani ověřit ani vyvrátit tvrzenou skutečnost, čili ve vazbě na toto tvrzení nedisponuje vypovídací potencií, 3. důkaz je nadbytečný, tj. argument, dle něhož určité tvrzení, k jehož ověření nebo vyvrácení je důkaz navrhován, bylo již v dosavadním řízení bez důvodných pochybností (s praktickou jistotou) ověřeno nebo vyvráceno (viz např. usnesení Ústavního soudu ze dne 23. 9. 2005, sp. zn. III. ÚS 359/05, nález Ústavního soudu ze dne 24. 2. 2004, sp. zn. I. ÚS 733/01). Je to právě soud, který určuje rozsah dokazování tak, aby se nestalo bezbřehým. Vyplývá to i z ustanovení § 2 odst. 5 tr. ř., podle něhož orgány činné v trestním

řízení postupují za součinnosti stran tak, aby byl zjištěn skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro rozhodnutí, a vyplývá to i ze samotné ústavní zásady nezávislosti soudu, zakotvené v čl. 82 Ústavy, z níž vyplývá, že je pouze věcí soudu, zda bude řízení doplňovat o další stranami navržené důkazy nebo zda skutkový stav věci byl již před soudem objasněn v rozsahu nezbytném pro rozhodnutí o podané obžalobě. Soud není povinen vyhovět všem návrhům stran na doplnění dokazování, pokud takový postup zdůvodní.

K námitce obviněného týkající se mírnější právní kvalifikace podle § 146a odst. 3 tr. zákoníku uvádí Nejvyšší soud následující.

Trestného činu ublížení na zdraví z omluvitelné pohnutky podle § 146a odst. 3 tr. zákoníku se dopustí ten, kdo jinému úmyslně způsobí těžkou újmu na zdraví v silném rozrušení ze strachu, úleku, zmatku nebo jiného omluvitelného hnutí mysli anebo v důsledku předchozího zavrženíhodného jednání poškozeného.

Jestliže obviněný v části svých dovolacích námitek naznačoval, že čin spáchal z omluvitelné pohnutky, kterou blíže nevymezil (z obsahu dovolání lze dovodit, že měl zřejmě na mysli předchozí zavrženíhodné jednání poškozeného), je vhodné připomenout, že ublížení na zdraví či způsobení těžké újmy na zdraví z takové pohnutky ve smyslu § 146a tr. zákoníku je důsledkem předchozího zavrženíhodného jednání poškozeného tehdy, jestliže pachatel jedná pod vlivem takového zavrženíhodného jednání poškozeného, které je obecně považováno za chování v příkrém rozporu s morálkou a svědčí o morální zvrhlosti, bezcitnosti, bezohledném sobectví a o neúctě poškozeného k ostatním osobám nebo společnosti.

Ze skutkových zjištění vycházejících z obsahu spisu vyplývá, že obviněný poškozeného fyzicky napadl proto, že se nevhodně a vulgárně choval k jeho přítelkyni. Toto chování poškozeného, byť nebylo správné, však nenaplněovalo svou povahou zavrženíhodné jednání, jež by naplněovalo intenzitu dosahující příkrého rozporu s morálkou a svědčící o morální zvrhlosti, bezcitnosti, bezohledném sobectví a o neúctě poškozeného k ostatním osobám nebo společnosti. Proto opilecké stavy a s těmito stavy související jednání poškozeného v žádném případě neopravňovaly obviněného k útokům proti tělesné integritě poškozeného a k tak brutálním úderům, jež zapříčinily shora rozvedené závažné následky.

Námitka obviněného M. K. ohledně nepřiměřenosti uloženého trestu odnětí svobody není dovolacím důvodem podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř., a to ani v té jeho variantě, která je v citovaném ustanovení vymezena jako „jiné nesprávné hmotněprávní posouzení“ (tj. jiné, než je právní posouzení skutku). Přiměřenost trestu je sice záležitostí aplikace hmotněprávních ustanovení trestního zákoníku, avšak uvedené námitky přesto nejsou dovolacím důvodem podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. (viz č. 22/2003 Sb. rozh. tr.).

To, že námitky ohledně přiměřenosti trestu nejsou dovolacím důvodem, je dáno vzájemným vztahem ustanovení § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř., které stanoví obecný hmotněprávní dovolací důvod, a ustanovení § 265b odst. 1 písm. h) tr. ř., které stanoví zvláštní hmotněprávní dovolací důvod týkající se jen výroku o uložení trestu. Z tohoto vztahu obou dovolacích důvodů vyplývá, že má-li být samotný výrok o uložení trestu napaden z hmotněprávních pozic, může se tak stát zásadně pouze prostřednictvím zvláštního

dovolacího důvodu. Výklad, který by připouštěl námitky ohledně přiměřenosti trestu jako dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř., by byl nelogický, protože by činil ustanovení § 265b odst. 1 písm. h) tr. ř. bezpředmětným, nadbytečným a nefunkčním. Uložení nepřijatelného trestu nebo uložení trestu ve výměře mimo zákonnou trestní sazbu by při takovém výkladu bylo vždy „jiným nesprávným hmotněprávním posouzením“ ve smyslu dovolacího důvodu podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř., takže ustanovení § 265b odst. 1 písm. h) tr. ř. by nedávalo žádný smysl.

Z důvodů vztahujících se k otázce přiměřenosti trestu Nejvyšší soud zásadně nezasahuje do výroku, jímž soudy prvního a druhého stupně rozhodly o trestu, ledaže by uložený trest byl v tak extrémním rozporu se zákonnými hledisky pro stanovení druhu a výměry trestu, že by to kolidovalo s ústavní zásadou proporcionality trestní represe. V takovém případě by byl uložený trest neslučitelný s principy demokratického právního státu (čl. 1 odst. 1 Ústavy). V posuzované věci se o nic takového nejedná, jak je zjevné již z toho, že trest odnětí svobody byl obviněnému M. K. uložena ve výměře spadající do dolní poloviny zákonné trestní sazby. Lze uvažovat o tom, že uložený trest odnětí svobody je spíše přísný, ale rozhodně se nepříčí ústavní zásadě proporcionality trestní represe.

Je tak možno učinit závěr, že v průběhu daného trestního řízení bylo prokázáno, že obviněný M. K. svým předmětným jednáním naplnil všechny zákonné znaky skutkové podstaty zločinu těžkého ublížení na zdraví podle § 145 odst. 1 tr. zákoníku a přečinu výtržnictví podle § 358 odst. 1 tr. zákoníku, příslušný skutek byl bez jakýchkoliv pochybností objasněn, nalézací soud zvolil odpovídající právní kvalifikaci a uložený trest odpovídá všem zákonným kritériím. Nejvyšší soud proto souhlasí se závěry, které učinil v odůvodnění svého rozhodnutí odvolací soud. Z odůvodnění rozhodnutí obou soudů vyplývá logická návaznost mezi provedenými důkazy, jejich hodnocením a učiněnými skutkovými zjištěními na straně jedné a hmotněprávními závěry na straně druhé, přičemž dovolací soud mezi nimi neshledal žádný rozpor.

Nejvyšší soud z výše uvedených důvodů shledal, že napadené rozhodnutí ani řízení, které mu předcházelo, netrpí vytýkanými vadami, a proto dovolání obviněného M. K. podle § 265i odst. 1 písm. e) tr. ř. jako zjevně neopodstatněné odmítl. O dovolání rozhodl za podmínek ustanovení § 265r odst. 1 písm. a) tr. ř. v neveřejném zasedání.

Poučení: Proti rozhodnutí o dovolání není s výjimkou obnovy řízení opravný prostředek přípustný.

V Brně dne 28. 11. 2018

JUDr. Jiří Pácal v. r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
Kristýna Jordánová